

Raamattuluento-sarja

SANASTA TIEN LÖYTÄÄ

Sievin kirkossa ke 21. toukokuuta 2008 klo 19

Veli Tuomi

9. Raamattuluento: Rukous

Alkurukous:

Mitä rukous on?

Rukous on sisimpämme hengitystä kohti Jumalaa. Se on hengellisen elämämme elinehto. Aito rukous edellyttää uskoa Jumalaan. Rukous on näin ilmausta Jumalan ja ihmisen välisestä yhteydestä. Rukouksessa ihmisen tarpeet muutetaan sanoiksi. Mutta rukous saattaa ilmetä sanattomanakin, Hengen huokauksena (Room. 8:26).

Rukous voi olla pyyntöä, esirukousta, kiitosta ja ylistystä. Kun tarvitsemme Jumalan apua, me anomme ja pyydämme häneltä elämämme tarpeita. Se lienee yleisin rukouksen muoto. Kun rukoilija on saanut kokea Jumalan armoa osakseen, hän alkaa vähitellen rukoilla myös muiden puolesta. Hän suorittaa silloin esirukouspalvelua. Tämän tulee olla Jumalan lapsen työtä. Se on kaikille tarkoitettu. Rukous voi olla myös yhteistä: ”Näin puhuttuaan Paavali polvistui ja rukoili yhdessä toisten kanssa.” (Ap. t. 20:36). Kauneimmillaan rukous voi olla silloin, kun yhteisessä tilaisuudessa joku rukoilee spontaanisti Hengen johdatuksessa.

Rukousaiheita

Rukousaiheitakin voi mainita. Ajallisen ja hengellisen siunauksen pyytäminen on niistä eräs. Armon ja laupeuden anominen on toinen.

Kun rukoilemme, on hyvä muistaa että ”vanhurskaan rukous voi paljon”. Totinen rukoilija on Herralle mieleen ja kestävä rukoilija saa kokea myös vastauksen.

Jumala odottaa, että me kiitämme häntä elämämme lahjoista. Kiitämme, kun olemme saaneet jotakin Jumalalta. Mutta kun me ylistämme, me palvomme ja kunnioitamme häntä sellaisena kuin hän on.

Kun meidän rukouksemme liittyy sanat ”tapahtukoon sinun tahtosi”, rukous on saavuttanut korkeimman muotonsa. Tahtomme alistuu silloin täydellisesti Jumalan tahtoon. ”Ja tämä on se uskallus, joka meillä on häneen, että jos me jotakin anomme hänen tahtonsa mukaan, niin hän kuulee meitä. Ja jos me tiedämme hänen kuulevan meitä, mitä ikinä anommekin, niin tiedämme, että meillä myös on kaikki se, mitä olemme häneltä anoneet.” (1. Joh. 5:14,15). ”Jos te pysytte minussa ja minun sanani pysyvät teissä, niin anokaa, mitä ikinä tahdotte, ja te saatte sen.” (Joh. 15:7).

Jeesus kehottaa rukoilemaan hänen nimessään. Kun me rukoilemme näin, me vetoamme siihen, että olemme Jeesuksen omia. ”Mitä te minun nimeeni vedoten pyydätte minulta, sen minä teen.” (Joh. 14:14). Kaikkein valtavin ja rakkaudellisin on Jeesuksen ylipapillinen rukous puolestamme. Lyhyt katkelma siitä: ”Minä rukoilen, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä Isä, olet minussa ja minä sinussa. Niin tulee heidänkin olla yhtä meidän kanssamme, jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut.” (Joh. 17:21).

Rukouksella on voima, kun se tapahtuu uskossa. Tällaista rukousta tarvitaan mm. sairaiden puolesta. ”Jos joku teistä on sairaana, kutsukoon hän luokseen seurakunnan vanhimmat. Nämä voidelkoot hänet öljyllä Herran nimessä ja rukoilkoot hänen puolestaan, ja rukous, joka uskossa lausutaan, parantaa sairaan. Herra nostaa hänet jalkeille, ja jos hän on tehnyt syntiä, hän saa sen anteeksi. Tunnustakaa siis syntinne toisillenne ja rukoilkaa toistenne puolesta, jotta parantuisitte. Vanhurskaan rukous on voimallinen ja saa paljon aikaan.” (Jaak. 5:14–16).

Rukoukseen voi Raamatun mukaan liittyä katumusta, synnintunnustusta, itkuja, paastoa, valvomista, maltillisuutta ja kiitosta. Kun rukoilemme, täytyy meillä olla luja luottamus, että rukouksemme kuullaan. Katolilaisuudessa on joskus todettu, ettei kukaan voi olla varma siitä, kuullaanko rukouksia. Luther oli sitä mieltä, ettei tämän vuoksi katolisessa kirkossa ole rukoiltu vielä yhtään rukousta, koska oikeaan rukoukseen tulee liittyä varmuus.

Missä asennossa meidän tulee rukoilla?

Mitään ehdotonta määräystä Raamattu ei meille sellaisesta anna. Paavalin tahtoi, että miehet rukoilevat kohotetuina käsin. Tämäkään ei voi olla ainoa tapa. Kun me ”rukoukshammiossamme” rukoilemme salassa (Matt. 6:6), voimme käyttää polviasentoa, kenelle se on mahdollista. Se kuvaa nöyrää asennetta Jumalan edessä. Kun rukoilemme ristimällä kädet - tämä on keskiaikainen perintö - se kertoo, että olemme irrottaneet kätemme työstä ja muusta askareesta ja ulkoisestikin keskittyneet rukoukseen.

Heprealaiskirjeessä on meille annettu kehoitus aloittaa uudelleen väsähtänyt rukouselämä. Siinä puhutaan rukousasunnoista: ”Ojentakaa hervonneet kätenne ja rauenneet polvenne.” (Hepr. 12:12). Kun sana kehottaa rukoilemaan lakkaamatta, se antaa samalla vapauden rukousasennon suhteen. Tässäkin asiassa on uskovilla paljon orjallisuutta. ”Lakkaamatta” tarkoittaa, että meillä on jatkuva rukouselämä. Tulee siis rukoilla vuoteessa, kulkuneuvoissa, työssä, vapaa-ajan harrastuksissa ja niin edelleen. Hyvä on rukoilla aamuin, päivällä, illoin, öin, eikä tule antaa minkään estää sitä.

Mainittakoon tässä myös Hengessä rukoileminen. Uskova, jolla on kielillä puhumisen armolahja, voi keskustella Herran kanssa kielellä, jonka on häneltä saanut. Tästä hän Paavali sanoo näin: ”Sillä kielillä puhuva ei puhu ihmisille, vaan Jumalalle; ei häntä näet kukaan ymmärrä, sillä hän puhuu salaisuuksia hengessä (tulee olla Hengessä). Kielillä puhuva rakentaa itseään, mutta profetoiva rakentaa seurakuntaa.” (1. Kor. 14:2,4). Tämä on arvokas lahja, joka antaa käyttäjälleen paljon siunausta.

Meitä rohkaisevat rukoilemaan Isän Jumalan ja Jeesuksen Kristuksen lupaukset. Kun väsymme rukouselämässämme - olemmehan itsessämme vain maan tomua ja heikkoa lihaa - saamme pyytää Rukouksen Henkeä avuksemme. Tämän Henki on Herran vuodattama (Sak. 12:10). Hän vaikuttaa uskovien rukouksissa, vapauttaa orjuuden hengestä ja todistaa lapseudesta (Room. 8:15 ja Gal. 4:6). Pyhä Henki auttaa meitä heikkoudessamme ja rukoilee oikein puolestamme (Room. 8:26). Tärkein rukouksemme on Isämeidän rukous. Tässä rukouksessa me pyydämme, että: Jumalan, Isämme, nimi tulee pyhitettyä, eli erotettua kaikesta muusta. Emme palvo ketään muuta, kuin häntä. Hänen valtakuntansa tulee keskellemme ja asuu meissä sisäisesti. Se tarkoittaa, että pyydämme herätysaikoja kotiimme, seurakuntaamme ja kansamme keskuuteen.

- saamme kuolla itsellemme niin, että Jumalan tahto tapahtuu meissä.
- saamme pyytää häntä maallisetkin tarpeemme.
- hän antaa Pojassaan meille syntimme anteeksi.
- hän antaa meille voiman antaa anteeksi vihollisillemme, että mekin voisimme saada anteeksi.
- hän ei salli meille yli voimiamme käyviä kiusauksia, vaan päästää meidät pahan vallasta.

Vetoamme tässä rukouksessa siihen, että Hänen on valtakunta, voima - jota pyydämme itsellemme - ja kaikki kunnia iankaikkisesti. Amen (se on: totisesti näin on tapahtuva).

Hyvä on muistaa, että emme eläisi ja toimisi niin, että rukouksemme estyy. Tämän voi saada aikaan epäily ja väärät vaikuttimet, anteeksiantamaton mieli, tai väärä sydämessä.

Emme voi elää Herrallemme omin voimin. Tästä olemme jo puhuneet. Meidän on tämän vuoksi saatava kaikki, mitä Jeesus Kristus meiltä odottaa, häneltä itseltään. Tähän me tarvitsemme rukousta. Olemme kerta kaikkiaan niin heikkoja - jopa kokonaan hengellisesti kuolleita - että emme voi elää hengellistä elämää, jos emme saa sitä häneltä. Kaikessa on turvauttava häneen. Emme saa elää orjan mielellä, vaikka emme ole itsessämme mitään. On suuri siunaus olla itsessään mitätön ja samalla tietää, että on rakastettu hänessä. Kun väsymme rukouksessa, saamme sanattomin huokauksinkin lähestyä häntä. Tätä on myös Lutherin mukaan ristinmerkin tekeminen. Kun väsymme elämässämme, huudamme häntä avuksi. Hellittämätön rukous kuullaan.

Usein hätä on se tekijä, joka ajaa meitä hellittämättömään rukoukseen. Silloin ei takerruta muutoseikkoihin, vaan huudetaan Herraa avuksi. Tästä eräs esimerkki: Wilhelmi Malmivaaran luo tuli kerran hätäntynyt äiti. Hänen ainoa poikansa oli vakavasti sairaana. Äiti pyysi esirukousta. Malmivaara puhui Jumalalle rukouksessa, että jos sinä otat pois tältä äidiltä ainoan pojan pois, sinä et voi olla rakkauden Jumala. Sinun on parannettava tämä poika. Sitten hän kehotti äitiä menemään kotiinsa. Poika paranisi. Mutta nyt vasta äiti toden teolla säikähti ja kysyi: ”Voiko Jumalaa noin komennella?” ”Eipä tietenkään, paitsi silloin kun on hätä”, Malmivaara vastasi.

Emme saa silti kiusata Jumalaa ajatellen, että uskomme häneen vasta, kun hän vastaa rukoukseemme toivomallamme tavalla.

Kauniin vertauksen hellittämättömästä rukouksesta Jeesus on antanut Luukkaan evankeliumin luvussa 18: ”Jeesus esitti opetuslapsille vertauksen opettaakseen, että aina tulee rukoilla, koskaan lannistumatta: `Eräessä kaupungissa oli tuomari, joka ei pelännyt Jumalaa eikä piittänyt ihmisistä. Samassa kaupungissa eli myös leskivaimo, joka tavan takaa tuli tuomarin luo pyytämään: 'Ratkaise jo asiani, tuomitse riitapuoleni.' Pitkään aikaan tuomari ei suostunut. Sitten hän kuitenkin ajatteli: 'Kaukana siitä, että pelkäisin Jumalaa tai piittäisin ihmisistä, mutta tästä leskestä on minulle vaivaa. Minä autan häntä saamaan oikeuden, muuten hän ennen pitkää repii minulta silmät päästä.'` Herra sanoi: `Huomatkaa: noin ajatteli väärämielinen tuomari. Tottahan sitten Jumala hankkii oikeuden valituilleen, jotka päivin ja öin huutavat häntä avuksi. Hänkö viivyttäisi apuaan? Minä sanon teille: hän hankkii heille oikeuden viipymättä.`”

Profeetta Elia on meille esimerkki hellittämättömästä rukoilijasta.

”Elias oli ihminen, yhtä vajavainen kuin mekin, ja hän rukoili rukoilemalla, ettei sataisi; eikä satanut maan päällä kolmeen vuoteen ja kuuteen kuukauteen. Ja hän rukoili uudestaan, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä.” (Jaak. 5:17,18). Elia oli rukoillut, ettei sataisi: ”Tisbeläinen Elia, eräs Gileadiin asettuneita siirtolaisia, sanoi Ahabille: `Niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, jonka edessä minä seison: näinä vuosina ei tule kastetta eikä sadetta muutoin kuin minun sanani kautta.` Tämä toteutui. Sitten Elia alkoi rukoilla sadetta: "Elia sanoi Ahabille: `Nouse, syö ja juo, sillä sateen kohina kuuluu.` Niin Ahab nousi syömään ja juomaan. Mutta Elia nousi Karmelin huipulle, kumartui maahan ja painoi kasvonsa polviensa väliin. Ja hän sanoi palvelijallensa: `Nouse ja katso merelle päin.` Tämä nousi ja katsoi, mutta sanoi: `Ei näy mitään.` Hän sanoi: `Mene takaisin.` Näin seitsemän kertaa. Seitsemännellä kerralla palvelija sanoi: `Katso, pieni pilvi, miehen kämmenen kokoinen, nousee merestä.` Niin Elia sanoi: `Nouse ja sano Ahabille: 'Valjasta ja lähde alas, ettei sade sinua pidättäisi'.` Ja tuossa tuokiassa taivas kävi mustaksi pilvistä ja myrskytuulesta, ja tuli ankara sade...” (1. Kun. 18:42–45).

Rukouksen siunaus

Kun me haluamme siunauksen virtaavan elämäämme, meidän tulee viettää paljon aikaa rukouksessamme. Millaisia olemme rukouselämässämme, sellaisia olemme kristittyinäkin. Kun aloitamme työtämme, pyydämme Herralta siunausta työhömme. Kun päätämme työn, kiitämme

häntä kaikesta. Muuten on työmme hutiloiden tehtyä. Tähän rukouselämään sanakin kehottaa: ”Mitä teettekin, sanoin tai teoin, tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen hänen kauttaan Jumalaa, Isäämme.” (Kol. 3:17).

Kuten jo edellä olen todennut Jumala opettaa meille rukousta, hän antaa meille ahdistusta, kärsimystä, kipua ja monia ongelmia. Vain näin me opimme rukoilemaan oikein. Hätämme vie meidät Jumalaa lähelle. ”Vaikka Herra suo sinulle vain kapean leivän ja niukasti vettä, hän, sinun opastajasi, ei enää kätkeydy. Omin silmin sinä saat nähdä hänet. Aina kun olet eksymässä tieltä, milloin oikeaan, milloin vasempaan, sinä omin korvin kuulet takaasi ohjeen: - Tässä on tie, kulkekaa sitä.” (Jes. 30:20,21).

Tällaista ohjetta meidän tulee kuunnella nöyrästi. Hiljaisesti se saattaa kuulua korviimme. Siksi on hyvä olla rukouksessa myös hiljaa, hyvin hiljaa. Silloin voimme kuulla, kun Herra puhuu. Hän puhuu suloisesti meidän korviimme. Meidän ei saa heti paeta rukoushetkestämme, ettei Herran tarvitse murehtien todeta jotain tällaista: ”Siellä minun kiireinen menee. Ei hän joutanut kuuntelemaan, vaikka minulla olisi ollut niin paljon kerrottavaa. Olisin halunnut kertoa hänelle, kuinka paljon minä häntä rakastan. Minulla on niin ikävä sinua, rakas lapseni, mutta sinulla ei ole minulle aikaa.”

Rukous on rakkautta

Rukouselämän tulee olla aina rakkaudesta syntyvää. Siinä ei saa olla mitään ”lakisäateistä” yrittämistä. Sellaiseen rukoukseen väsy, sen sijaan, että se antaisi uusia voimia. Rukous on voimienlataushetki. Rukous on kuin laturi, jonka avulla tyhjäksi mennyt akku ladataan uudelleen käyttökuntoon. Monet pyhät ovat kuitenkin kokeneet, että rukous on niin kuin vastavirtaan soutamista. Se on työlästä ja huomaa palanneensa alkuun, jos välillä hellittää. On vaikeaa keskittyä. Väsynyt ihminen - väsynyt rukoilemaankin - voi olla vain hiljaa Herran edessä. Mutta voi myös tapailla Herran nimeä.

Aito rukous voi olla monologin sijasta jopa dialogia - kaksinpuhelua. Se vaatii toki paljon opettelua, hiljaisuutta ja ajatusten kiinnittymistä Jumalaan. Sisäinen melu on pahempaa kuin ulkoinen. Herra on jo valmis keskusteluun. Meidät on kutsuttu opettelemaan. Jumala puhui eräälle ystäväpapille rukouksessa: ”Kyllä minä puhun, jos teissä on kuuntelijaa.” Älä pidä kuitenkaan itseäsi huonona rukoilijana, jos dialogi sinun rukouksestasi vielä puuttuu. Ei dialogikaan saa olla vaatimus. Mutta kun kuulemme Herran äänen, koemme oikean maun: ”Kuinka makeat ovat minulle sinun lupauksesi! Ne ovat hunajaa makeammat minun suussani.” (Ps. 119:103).

Tarvitsemme rukousta kiusausten voittamiseksi. Kun elämme Hengessä, saamme vedota Kristukseen ja hänen nimeensä. Hän on kiusaustemme voittaja. On rukoiltava jo ennen kuin olemme kiusausten keskellä. Meillä ei itsessämme ole voimaa niiden voittamiseksi. Saamme opetella rukouksen kautta käyttämään Jumalan voimaa. ”Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta.”

Kun elämme pitäen itseämme synnille kuolleina, yhteen kasvaen Jeesuksen Kristuksen kanssa, saamme omistaa voiton synnistä hänen väkevyytensä voimasta (Ef. 1:19; Ef. 6:10).

Näin me olemme opetelleet rukoilemaan. Olkoon se sinulle aina rakkautta, ei lain vaatimusta. Virvoittukoon sielusi, kun rukouksen hengessä viet tarpeesi Herrallemme.

Mutta vielä sana sinulle, joka rakastat Jumalan Israelia, rakastat hänen vähäisempiäkin veljiään, myös sinulle itsellesi kuuluu siunaus, sama, jolla siunaat Israelia, Israelia kansakuntana, mutta joka ei vielä tunne oikeaa Jumalaansa. Tämä siunaus on Aaronin siunaus. Näin kuuluu kehotus:

`Puhu Aaronille ja hänen pojillensa ja sano:
Siunatessanne israelilaisia sanokaa heille:
Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua;

Herra valistakoon kasvonsa sinulle ja olkoon sinulle armollinen;
Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi ja antakoon sinulle rauhan.
Näin he laskekoot minun nimeni israelilaisten ylitse, ja minä siunaan
heitä.` (4. Moos. 6:23–27). Amen.